

We Lwowie dnia 13. października 1911.

Aleg 909

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w sprawie reorganizacji służby i polepszenia jej bytu w krajowych szpitalach powszechnych we Lwowie i Krakowie tudzież w krajowym zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu w dniu 16. listopada 1910 powziął Wysoki Sejm następującą uchwałę:

1. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by dla podniesienia poziomu jakościowego krajowej służby szpitalnej, jak najrychlej przystąpił do reorganizacji tej służby zarówno co do przygotowania jej do zawodu, jak i co do warunków jej bytu, tudzież by jak najrychlej przedstawił Sejmowi odpowiednie wnioski w tej mierze.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by wziął poprawę wiktury służby w szpitalu powszechnym we Lwowie pod rozwagę i z wykonania tego polecenia zdał Sejmowi sprawę na najbliższej sesji.

Sprawa reorganizacji krajowej służby szpitalnej pod względem jakościowym stanowi od dawna przedmiot rozważań Wydziału krajowego. Powolne tempo usiłowań w tym kierunku podejmowanych, których wyrazem są bądźto wnioski samoistne Wydziału krajowego o zmianach etatu, zabezpieczeniach na starość i prowizjach, bądź też wnioski przedstawiane Wysokiemu Sejmowi z roku na rok w preliminarzach budżetów krajowych szpitali i zakładu kulparkowskiego jest następstwem różnych przyczyn, głównie zaś niemożności pozyskania odpowiedniego materiału dla posług na oddziałach szpitalnych.

Wydział krajowy wykonując polecenie zawarte w pierwszej z wyżej podanych uchwał Wysokiego Sejmu i przedkładając wnioski zdążające do reorganizacji służby szpitalnej i poprawy jej bytu, zauważa, że uprzedzając polecenie W. Sejmu, rozpo-

czął przed dwoma laty akcyę w kierunku wyszkolenia służby pielęgniarskiej wyższej tj. siostr zakonnych przez zorganizowanie szkoły pielęgniarskiej przy szpitalu lwowskim a w br. w kraj. zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie.

Szkoły te funkcjonuje należycie, przygotowując rocznie około 50 siostr zakonnych na zawodowe pielęgniarki.

Idąc tym śladem otwiera Wydział krajowy z dniem 1. stycznia r. 1912 w kraj. zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie szkołę pielęgniarską dla dozorców i dozorczyń chorych przy udziale lekarzy zakładowych jako prelegentów.

Zorganizowanie takiej samej szkoły przy szpitalu lwowskim i krakowskim napotyka chwilowo na znaczne trudności z powodu braku bądź odpowiedniego pomieszczenia bądź sił nauczycielskich — akcyi tej jednak Wydział krajowy nie spuszcza z oka i zdążać będzie stopniowo do spełnienia tego zadania.

Ponieważ obecnie pobierany wikt przez służbę szpitalną jest odpowiedni tak co do jakości jak i ilości, przeto Wydział krajowy ogranicza się do poprawy bytu służby przez podniesienie jej płac.

Gdy na podstawie uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 3. listopada 1905 dozorczy i dozorczyń chorych w kraj. zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie, na podstawie zaś uchwały Wys. Sejmu z dnia 27. października 1908 także służba pielęgniarska niższa w szpitalach krajowych we Lwowie i Krakowie przyznane mają prawo poboru zaopatrzenia (prowizyi) w razie nieudolności do dalszej pracy, przeto Wydział krajowy czyniąc za dość słusznym żądaniom tej części służby, która powyższemi uchwałami nie jest objęta a zarazem chcąc wprowadzić jednolitość norm i uprawnień dla całej służby w obu szpitalach krajowych i zakładzie Kulparkowskim, przedstawia Wys. Sejmowi w końcowym ustępie niniejszego sprawozdania wnioski, oparcia tych norm i uprawnień na uchwalonych już poprzednio przez Wys. Sejm zasadach.

Organizacya służby oparta na dotychczasowym faktycznym podziale wedle stopnia kwalifikacyi i rodzaju zajęć jak nie mniej podwyżka płac są uwidocznione szczegółowo w preliminarzach budżetów krajowych szpitali we Lwowie i Krakowie, oraz kraj. zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie, wskutek czego ogranicza się Wydział krajowy na tem miejscu tylko do przedstawienia zasad zmian proponowanych.

Całą służbę szpitalną w zakładach krajowych podzielono na służbę wyższą i niższą.

I. Służba wyższa.

Do służby wyższej zaliczono:

a) woźnych i odźwiernych etatowych.

Ponieważ Wys. Sejm uchwałą z dnia 16. listopada 1910 odstąpił ich petecyę Wydziałowi krajowemu do zbadania z ewentualnym projektem unormowania płac tejże służby zgodnie z żądaniemi petentów — które wszakże szły za daleko, przeto Wydział krajowy postanowił przedstawić Wys. Sejmowi wniosek, aby jednemu woźnemu i dwóm oddźwiernym etatowym w szpitalu we Lwowie, jednemu woźnemu i dwóm oddźwiernym etatowym w zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie wreszcie jednemu woźnemu etatowemu w szpitalu św. Łazarza w Krakowie przyznać podwyżkę poborów w formie niepobieranego przez nich dotychczas dodatku aktywalnego, któryby wynosił 40% płacy zasadniczej i dodatków pięcioletnich, względnie o ile posiadają mieszkanie w naturze połowę przypadającej kwoty zatem 20% płacy i dodatków pięcioletnich.

b) nieetatowych profesyonistów z zawodem wykształceniem t. j. pomocników nspicyenta, pomocników maszynistów, egzaminowanych palaczy-ślusarzy, ślusarzy,

stolarzy, lakierników, krawców, szewców, betoniarzy, (dozorców odczyszczalni biologicznych), introligatorów, piekarzy, ogrodników, ekonomów gospodarczych i t. p. z płacą zasadniczą 600 kor. rocznie i

c) nieetatowych nadzorców¹ i nadzorzyn przy chorych, laziennych i odzwier- nych nieetatowych z płacą zasadniczą 480 kor. rocznie.

II. Służba niższa.

Do służby niższej zaliczono nieetatową służbę, która spełnia wszelkie inne roz- dzaje postug w szpitalu względnie w zakładzie, jak służbę oddziałową, palaczy, pa- robków, kucharki, szwaczki, praczki i t. p. z płacą zasadniczą 216 kor. rocznie.

Całej nieetatowej służbie przysługiwać będzie prawo do automatycznych pod- wyżek płac, a mianowicie:

1. w ciągu pierwszych 10 lat służby po upływie każdego roku po 24 koron rocznie, tak, że podwyżka płacy po upływie 10 lat nieprzerwanej służby wynosić będzie 240 kor.

2. w ciągu dalszych 20 lat nieprzerwanej służby po upływie
każdego roku po 12 koron rocznie czyli
po upływie 20 lat 240 koron

tak, że łączna suma pożyczek po upływie lat 30 wyniesie 480 koron.

W ten sposób maximum płac po 30 latach nieprzerwanej służby we wszystkich trzech kategoriach płac służby nieetatowej wymienionej wyżej pod I. b, c. i II. wy- niesie:

a) przy płacy zasadniczej	600 kor.
i podwyżkach	480 kor. 1080 kor.
b) przy płacy zasadniczej	480 kor.
i podwyżkach	480 kor. 960 kor.
c) przy płacy zasadniczej	216 kor.
i podwyżkach	480 kor. 696 kor.

Pierwsza nadwyżka płacy należeć się będzie od najbliższego pierwszego dnia stycznia, kwietnia, lipca i października po upływie rocznego okresu służby.

Ta korzyść finansowa jest właściwie podwyższeniem i rozszerzeniem upraw- nien przysługujących dotychczas niektórym kategoriom służby wskutek czego dla tych, którzy już na podstawie dotychczas obowiązujących norm pobierają wyższą płacę, Wydział krajowy pozostawia w budżetach na rok 1912 tę nadwyżkę w formie dodat- ków osobistych, które z biegiem lat obniżać się będą o wysokość automatycznej pod- wyżki płacy obecnie proponowanej aż do ich wygaśnięcia.

W razie zwolnienia z obowiązków służbowych tej służby, która w myśl cyto- wanych wyżej uchwał sejmowych z dnia 3. listopada 1905 i z dnia 27. października 1908 ma już prawo do zaopatrzenia na wypadek okaleczenia, lub niezdolności do dalszej pracy, dodatki osobiste w ten sposób przyznane będą uwzględniane przy wymiarze zaopatrzenia, o ile jeszcze wskutek automatycznej podwyżki płacy nie wy- gasły.

Ta część służby, która obecnie nie posiada prawa do automatycznego dodatku otrzyma pierwszą podwyżkę o rocznych 24 koron od dnia 1. stycznia 1912 począwszy bez względu na wysłużoną ilość lat, jeśli w tym dniu liczy przynajmniej 1 rok służby.

Oprócz powyższych płac zasadniczych i automatycznych podwyżek wliczalnych przy wymiarze zaopatrzenia, przyznaje się stale **dodatki funkcyjne** niewliczalne do zapotrzeżenia tej części służby nieetatowej, która bądźto pełni obowiązki wyższego rzędu, bądź też używana jest do wykonywania uciążliwszej pracy, a mianowicie:

a) pomocnikom t. j. zastępcom maszynistów po 120 koron rocznie;

b) kierownikom piekarni po 60 kor. rocznie;

c) służbie oddziałowej zajętej w oddziałach chorób zakaźnych- kiłowo-skórnych i umysłowych, służbie w izbach przyjęć kraj. szpitali we Lwowie i Krakowie, służbie zajętej czyszczeniem wychodków i kanałów, stróżom nocnym, dozorcóm tru- piarni, woźnicy zakładu w Kulparkowie po 24 koron rocznie.

Cyfrowe wyniki wszystkich wyżej wymienionych nadwyżek dotychczasowych poborów służbowych służby, uwidocznione są w budżetach krajowych szpitali we Lwowie i Krakowie, i zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie, które przedkłada się równocześnie Wys. Sejmowi do uchwalenia.

Powołując się na poprzedni wywód, Wydział krajowy wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o reor- ganizacji i polepszeniu bytu służby szpitalnej w zakładach krajowych.

2) Sejm przyznaje jednemu woźnemu i dwóm oddźwiernym etatowym w kraj. szpitalu powszech. we Lwowie, jednemu woźnemu i dwóm oddźwiernym etatowym w kraj. zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie i jednemu woźnemu etatowemu w kraj. szpitalu św. Łazarza w Krakowie dodatek aktywalny do ich dotychczasowych poborów w wysokości 40 procent płacy zasadniczej i dodatków pięcioletnich, wzglę- dnie o ile posiadają mieszkanie w naturze, połowę tego dodatku aktywalnego (t. j. 20°/o płacy zasadniczej i dodatków pięcioletnich) i upoważnia Wydział krajowy do wstawiania przypadających kwot w każdoroczne budżety wymienionych szpitali i zakła- du kulparkowskiego począwszy od 1. stycznia 1912.

3) Sejm przyznaje wyższej i niższej służbie nieetatowej wszelkich kategorii w krajowych szpitalach i zakładach dla umysłowo chorych prawo do zaopatrzenia z funduszków odnośnych szpitali względnie zakładów w razie trwałej nieudolności do dalszej pracy po 10 latach nieprzerwanej służby w wysokości 40°/o ostatniej płacy; zaopatrzenie to wzrasta z każdym następnym rokiem służby o 3°/o ostatniej płacy tak że po 20 latach wyniesie 70°/o po 30 zaś latach 100°/o całej płacy.

4) Sejm upoważnia Wydział krajowy do wliczania przy wymiarze zaopatrzenia służbie, która posiadała dotychczas prawo do zaopatrzenia, także dodatku osobistego, o ile dodatku tego nie zrównoważy automatyczna podwyżka płacy.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

Badeni w. r.

Sprawozdawca :

Dr. Szymon Bernadzikowski w. r.

Członek Wydziału krajowego